

ΔΗΔ11

Βασικές Αρχές Δημοσίου Δικαίου

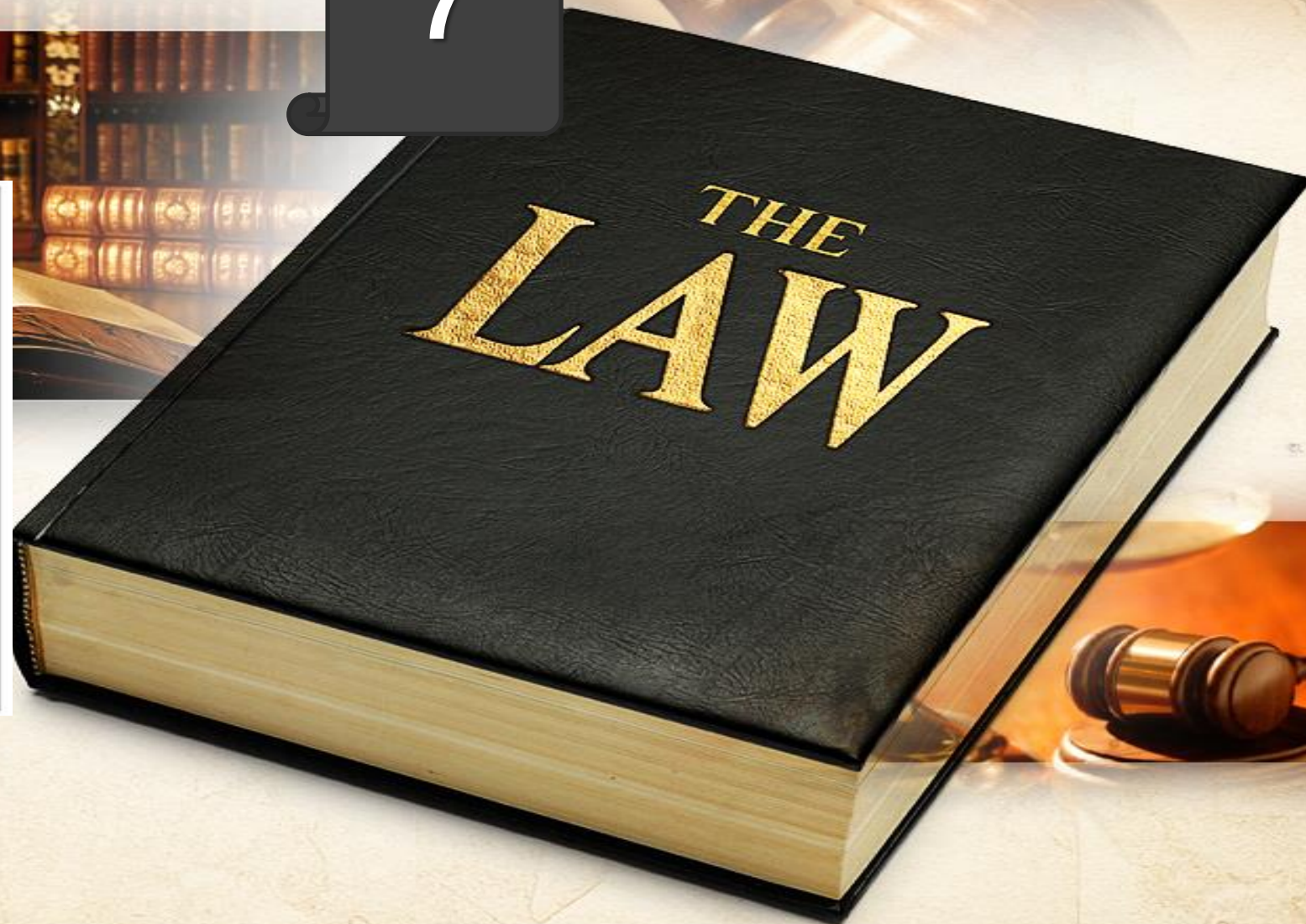
LESSON

7

Eclass4U

The best Choice for you

Eclass4U

The best Choice for you

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Κοινοβουλευτική αρχή

Κοινοβουλευτικό σύστημα:

- άρθρο 1 παρ. 1: προεδρευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία
- Ευθύνη της κυβέρνησης έναντι της βουλής
- Η Κυβέρνηση ως όργανο του κράτους, το οποίο ασκεί την εκτελεστική λειτουργία διαθέτει την εμπιστοσύνη του νομοθετικού σώματος
- Εξάρτηση της κυβέρνησης από τη βουλή
- Διορισμός και απαλλαγή της κυβέρνησης από τα καθήκοντά της
- Διάλυση της βουλής
- Υπαγωγή της κυβέρνησης σε κοινοβουλευτικό έλεγχο
- Αναγωγή της βουλής σε όργανο αρμόδιο για την κίνηση της ποινικής διαδικασίας εναντίον των μελών της κυβέρνησης

Αρχή της δεδηλωμένης

- Ειδικότερη έννοια της κοινοβουλευτικής αρχής
- Αφορά στο στάδιο του διορισμού της κυβέρνησης και αποτελεί μερικότερη έκφανση της κοινοβουλευτικής αρχής
- Η εμπιστοσύνη της βουλής απαιτείται να συντρέχει όχι μόνο καθ' όλον τον χρόνο άσκησης των καθηκόντων της κυβέρνησης, αλλά ήδη και κατά το αρχικό στάδιο του διορισμού της από τον αρχηγό του κράτους.
- Ο αρχηγός του κράτους ανεξαρτήτως του εάν είναι αιρετός ή κληρονομικός υποχρεούται κατά δέσμια αρμοδιότητα να διορίσει στο αξίωμα του πρωθυπουργού τον αρχηγό της δεδηλωμένης κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας

Κοινοβουλευτισμός

- Διάφορες μορφές συνελεύσεων εκπροσώπησης που αποτελούνται είτε από διορισμένα είτε από εκλεγμένα μέλη και που έχουν συγκεκριμένες εκάστοτε συμβουλευτικές ή και αποφασιστιστικές αρμοδιότητες

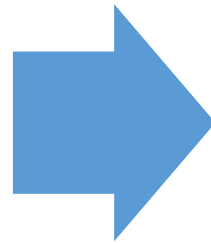
Κρίση του κοινοβουλευτισμού

- Πολιτικές συνθήκες που οδηγούν σε ενίσχυση της κυβερνητικής λειτουργίας σε βάρος της αποτελεσματικότητας της βουλής, γεγονός στο οποίο συμβάλλει η πολιτική ταύτιση της κυβέρνησης με την πλειοψηφία των βουλευτών και η παράκαμψη της αρχής της ελεύθερης εντολής μέσω της απαίτησης για κομματική πειθαρχία.

Διακρίσεις συστημάτων κυβέρνησης

Πολίτευμα της ανεξάρτητης εκτελεστικής εξουσίας ή προεδρικό σύστημα: δεν τίθεται θέμα παροχής εμπιστοσύνης προς τους υπουργούς, αφού οι τελευταίοι ορίζονται από τον αρχηγό του κράτους και υπάγονται μόνο στον ex post έλεγχο της βουλής (ΗΠΑ και Κύπρος)

Πολίτευμα της κυβερνώσας βουλής: φορέας της εκτελεστικής λειτουργίας είναι η ίδια η βουλή, ενεργώντας συνήθως μέσω επιτροπής της, ενώ δεν υφίσταται διακριτό όργανο του κράτους για την ανάθεση της εκτελεστικής αρμοδιότητας, καθώς δεν ισχύει η τριμερής διάκριση των εξουσιών (γαλλική Convention, περίοδος Β' Εθνοσυνελεύσεως)

Κατηγορίες κοινοβουλευτικών συστημάτων

Γνήσια (αυθεντικά): διπλή εξάρτηση της τόσο από το κοινοβούλιο όσο και από τον αρχηγό του κράτους

Μη γνήσια (νόθα)

The king can do no wrong

Ανεύθυνο του μονάρχη:
δυνατότητα απόδοσης
ποινικής ευθύνης στους
υπουργούς από το
κοινοβούλιο μέσω του
θεσμού του impeachment

Bill of rights: περιορισμός
της εξουσίας του θρόνου
και διασφάλιση της
προστασίας των
συμφερόντων του
κοινοβουλίου

Σύνταγμα 1975

Κοινοβουλευτική
δημοκρατία, η
απόφαση δεν υπάγεται
σε αναθεώρηση

Ειδικές διατάξεις για τη
ρύθμιση των σχέσεων
μεταξύ κυβέρνησης και
βουλής

Καθιέρωση και
οριοθέτηση του
αρχηγού του κράτους

Σύνταγμα 1986

Περιορισμός συγκεκριμένων ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων του ΠτΔ (υπερεξουσίες)

Συγκεκριμένες υπερεξουσίες

Δυνατότητα παύσης της κυβέρνησης από τον ΠτΔ

Αρμοδιότητα παύσης της βουλής λόγω προφανούς δυσαρμονίας με το λαϊκό αίσθημα

Αρμοδιότητα προκήρυξης δημοψηφίσματος

Οι υπερεξουσίες δεν ασκήθηκαν ποτέ στην πράξη